Algemene beschouwingen D66 over strategie 2026-2029

Voorzitter,

De strategie is opnieuw een lijvig stuk. We bespreken deze in een periode waarin er sprake is van onzekerheid: in de wereld, op landelijk niveau, in de regio en ook lokaal. Gelukkig stelt het Rijk extra middelen beschikbaar, waardoor er in ieder geval in 2026 en 2027 geen tekorten worden verwacht op onze begroting. Jammer dat het college deze informatie niet eerder met de raad heeft gedeeld, terwijl de leden van de auditcommissie deze stukken al meer dan een maand kennen.
En dan zijn er in 2026 ook nog gemeenteraadsverkiezingen, die voor andere beleidskeuzes kunnen zorgen.

Onze hoop was dat het college met deze strategie meer focus op het jaar 2026 zou aanbrengen. Helaas ligt er weer een stuk met vergezichten en doelen vooral gericht op 2027 en daarna. Dat maakt het voor de raad niet gemakkelijker in de aanloop naar de komende begrotingsbehandeling.

Voor de D66 fractie is het duidelijk dat regionale samenwerking steeds belangrijker wordt. De schaalsprong maakt de noodzaak hiertoe alleen maar groter. Thema's als woningbouw, mobiliteit, energietransitie, maar ook jeugdzorg, kunnen we alleen aanpakken in goed regionaal overleg. Waarom besteedt u in de strategie op geen enkele wijze aandacht aan deze noodzaak? We willen toch graag uitdragen dat we de 4e grootste gemeente in de regio zijn?!

Woningbouw is voor alle partijen in onze gemeente het belangrijkste item. Als raad hebben we aangegeven dat er meer prioriteit gegeven moet worden aan kavelsplitsing en woningdeling. Als het bouwen van nieuwe woningen lastiger is dan verwacht (door beroepsprocedures, grondverwerving en stikstof) dan kunnen met bv. woningdeling sneller meer woningen worden toegevoegd. Dat mag niet wachten tot 2027 zoals het college voorstelt (pag. 20). En waarom kunnen er in onze gemeente geen flexwoningen worden gebouwd, terwijl die tijdelijke woningen in veel omliggende gemeenten wel zijn gerealiseerd. Want het doel is en blijft: zo snel mogelijk woningen toevoegen aan de woningvoorraad!

De onderwijshuisvesting voor de basisscholen wordt met voortvarendheid aangepakt. (pag. 14) We hebben in onze gemeente ook een middelbare school: Strabrechtcollege. Wat kunnen we als gemeente doen om ervoor te zorgen dat de leerlingenaantallen hier de komende jaren stijgen en de gemaakte afspraken over de gymzalen snel worden uitgevoerd?

Wat betreft de opgave in de Coevering (pag. 22) heeft onze fractie al eerder vragen gesteld over welke resultaten de uitbreiding van ruim 3 fte voor het wijkplan tot op heden heeft opgeleverd. De geformuleerde doelen zijn gericht op 2027. Er wordt ingezet op beter samenwerken en vertrouwen terugwinnen. Wat zijn de plannen en acties in 2026?

Algemene beschouwingen D66 over strategie 2026-2029

In de doelen voor het buitengebied in Gijzenrooi missen we het realiseren van een woon-zorg collectief (pag. 26). Het is een maatschappelijk initiatief en gaat een financiële bijdrage leveren die andere ontwikkelingen in het gebied gerealiseerd kunnen worden. Het unieke karakter van dit initiatief is dat het bijdraagt aan het langer zelfstandig blijven wonen met minder beroep op WMO gelden. Waarom wordt dit niet benoemd, terwijl het wel in het masterplan staat? Alle andere thema's worden wel benoemd.

We missen in het hoofdstuk Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo de aandacht voor sport en bewegen. Cultuur wordt wel als apart aandachtspunt benoemd, sport niet. Deze sector levert een nadrukkelijke bijdrage aan een gezonde samenleving en aan sociale cohesie. Waarom wordt dit niet benoemd?

In de doelen voor de opgave centrum Geldrop merken we op dat u het STOMP model niet in praktijk brengt. De doelen voor 2026 zijn alleen afgestemd op parkeren voor auto's. Aandacht voor de fietsers is er pas in 2027 volgens de strategie.
Dat brengt ons automatisch naar de paragraaf mobiliteit. We zien dat er vaker ongelukken gebeuren tussen fietsers en auto's. Fietsers verdienen meer bescherming tegen auto's die (te) hard rijden in de bebouwde kom. Bent u bereid om ook op de doorgaande wegen in de beide kernen van de gemeente 30km zones in te voeren? De gemeente wordt er veiliger door en het levert ook minder uitstootgassen op. Er zijn meer gemeenten die dit doen.

Vanwege het aanbrengen van focus en de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar, denken we aan een amendement om in te stemmen met de strategie voor zover het betreft de doelen voor 2026 en de rest voor kennisgeving aan te nemen.

Dank voor de aandacht.
-- -- -- -- --
Concrete vragen aan college over strategie 2026-2029:

1. Waarom wordt er in de strategie geen aandacht geschonken aan de noodzaak van regionale samenwerking?
2. Kunnen we woningdeling en woningsplitsing meer prioriteit geven en hier eerder dan in 2027 mee aan de slag gaan?
3. Wat zijn de mogelijkheden om toch snel flexwoningen te bouwen in onze gemeente?
4. Welke plannen zijn er bij de gemeente die ervoor zorgen dat de leerlingenaantallen bij het Strabrechtcollege toenemen en wanneer zijn de nieuwe gymlokalen gereed?
5. Wat zijn de plannen en acties in 2026 in het kader van het wijkplan Coevering?
6. Waarom wordt het woon-zorg collectief in Gijzenrooi niet benoemd terwijl dit wel in het masterplan staat en de andere thema's wel allemaal worden benoemd?
7. Kan "sport" naast cultuur ook als speerpunt worden benoemd?
8. Bent u bereid om op de doorgaande wegen in onze bebouwde kommen ook 30km zones in te stellen om de veiligheid voor met name fietsers te bevorderen?